

UJVIDÉKI HÍRLAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy hónapra . . . . . 1 K 20 f.
Negyedévre . . . . . 3 korona
Égész évre . . . . . 12 korona
Egyes szám ára mindenütt 4 fillér

POLITIKAI NAPILAP

Felölös szerkesztő: Dr. KÖNIGSTÄDTLER OTTÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Erzsébet-tér 7.

Megjelenik
hétfő kivételével mindennap
Telefonszám 180.

Összeszorult szível

áll meg az ember a salzburgi lavina-sírba süllyedt katonáink magdiája előtt. Ötvenöt ember pusztult el és mi ez a szám abban a végtelen zarándoklatban, mely egyre tart a tulvilág felé! Akármelyik kisebb összeütközés sokszorta több áldozatot ragad el. Ha a világ lélekarangjai egyre zugnának is, mégis sok felér katonalélek menne kíséretlenül utolsó útjára! De a tiroli szerencsétlenség megint pillantást nyit a pusztulásnak rémületesen sok lehetősége felé, amiket a háboru mutatott meg.

Miket mesélhet majd az alföldi magyar fiu, ha jó végete egyszer hazahozza és nem a srappell hivatása, a puskagolyó zizegése, vagy a szuronyrohamok földöntuli izgalma lesz az, ami majd leginkább megkapja hallgatói fantáziáját, hanem azok az exotikus veszedelmek, melyek a csodák új mélységeiről rántják le a takarót. Az ibolyaszagu kalái, amelyek mosolyogva settenkedik a lövészárkok felé . . . A magyar baka szíve egyszerre megdobog. Mintha álmodnék, a faluja kis erdője aljának minden tavaszi varázsa árad feléje a csendes éjszakában. Boldog mámorral szívja magába az illatot és élettelenül esik össze a fedezékében. A gázbomba elvégezte a kötelességét.

A másik az orosz mocsarak kénszagu borzalmairól tud. — A harmadik háromezer méter magasságban harcol, ahol ősztől tavaszig fekszik a temetlen holttest és még mindig olyan az arca, mintha csak aludnék. A tengeraltjárók poklából a felhők magasságáig, ahova repülőgépek viszik katonáinkat, a megpróbáltatások hány irtózatán kell végigküzdenie magát a kemény katonaszívnek!

És ha sápadtan, ha a sok szenvedéstől megkopottan is, de mosolyogva beszél rólok valamennyi, aki hazajön rövid látogatóba. A háboru ujra formálta a karaktereket. Komoly és büszke férfiak jönnek vissza azok helyett, akik talán gondatlan, fölületes és könnyelmű életet éltek ezelőtt idehaza. Van-e az életnek olyan akadály, amely a salzburgi lavinasírba kimentett baka energiáját elbeníthatja? A háboru rémségei közül kikerült új társadalom munkareje, komolysága és kötelességtudása elő áhítatos reménységekkel tekinthetünk. A sok köny, amely hőseink sirjára kul, meleg eső gyanánt fogja megtermékenyíteni a jövő Magyarország földjét.

Höfer mai jelentése.

Budapest, február 23.

(Hivatalos.) OROSZ HADSZINTÉR: Tarnopoltól északnyugatra biztosító csapataink az oroszoknak az ismételt említett előretolt tábori őrs sáncain ellen intézett előretöréseit vertük vissza. Egyéb nevezetes esemény nincs.

OLASZ HADSZINTÉR: A tenger melléki harc vonalon az élénk tüzérségi harcok tovább tartanak. Az ellenség vonalai mögött több helyen nagyobb tüzvészty figyeltünk meg.

DÉLKELETI HADSZINTÉR: Durazzótól délkeletre az ellenséget egy előretolt állásából vetettük vissza. Egy osztrák-magyar repülő a durazzói kikötőben fekvő olasz hajókra bombákat dobott. Egy szállítóhajón tüz támadt és a hajó elsüllyedt.

Höfer altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés.

Berlin, február 23.

A nagy főhadiszállás jelenté:

NYUGATI HADSZINTÉR: A Sucheztől keletre február huszonegyedikén általunk elfoglalt árkok közelében végrehajtott robbantás az ellenség állását jelentékenyen megrongálta. A foglyok száma itt tizenegy tisztre és három száz negyvennyolcfőnyi legénységre emelkedett. A szákmány három géppuska. — A Maas-magaslatokon a tüzérségi harcok nem csökkenő erővel tovább folytak. A folyótól keletre megtámadtuk azt az állást, amelyet az ellenség körülbelül Concenvoye Azannesfalvak magasságában másfél év óta az erődítési művészet minden eszközzel kiépített, hogy a Veuve északi részén összeköttetéseink szempontjából kényelmetlen behatást biztosítson magának. A támadást tíz kilométernél nagyobb szélességben és három kilométer mélységben vittük keresztül. Az ellenség igen jelentékeny, súlyos veszteségek mellett több mint háromezer foglyot és még át nem tekinthető hadianyagot veszített. — Felső-Elzászban, Heideweilertől nyugatra támadásunk eredményeképp elfoglaltuk az ellenség állását hétszáz méter szélességben és négy száz méter mélységben, mely alkalommal nyolcvan fogoly jutott kezünkre. Az ellenséges vonalon tullefolyt számos légi harcban repülőink fölényben maradtak.

KELETI és BALKÁN HADSZINTÉR: A helyzet változatlan.

Legfelsőbb hadvezetőség.

A bolgárok Valonától két napi járóföldön állnak.

Athén, február 23.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

A bolgárok és a központi hatalmakkal rokonszenvező albán törzsek Valonát északról elvágták. Haderejük két napi járóföldre van Valonától. Az olasz előörsökkel könnyebb természetű összeütközéseik voltak. Beavatott katonai körök azt vélik, hogy a bolgárok megelőgszenek addig, mig Durazzo sorsa el nem dől, hogy Valonát a part felől körülzárják. Valona kikötőjében az ántánt nagy kombinált hajórajja horgonyoz, mely készenlétben áll, hogy szükség esetén a csapatokat elszállíthassa.

Interpellációk napja.

— A képviselőház mai ülése. —

Budapest, február 23.

— Az Ujvidéki Hírlap tudósítójától. —

A képviselőháznak ma volt tulajdonképpen az utolsó érdekes és érdemleges ülése.

Beöthy Pál elnök háromnegyed tizenegy előtt megnyitja az ülést, bejelenti, hogy a Ház katonai szolgálatot teljesítő tagjainak száma 109-re emelkedett. (Éljenzés.) Közli továbbá azokat az újabb kitüntetések, amelyek a Ház tagjai kaptak.

Azután báró Hazai Samu honvédelmi miniszter emelkedett szólásra, hogy Urmánczy Nándor interpellációjára válaszoljon.

Bejelenti, hogy az állítólagos magyarüldözések dolgában bejelentett konkrét eseteket közölte a hadügyminiszterrel, illetve a hadseregőparancsnoksággal, hogy amennyiben a vádak igazaknak bizonyulnak, a szükséges eljárás folyamatba lehessen tenni, amennyiben pedig a vádak tévesek, itt a Házban védelmet nyújthasson. (Élénk helyeslés.) Urmánczy öt esetet sorolt fel, amelyek közül az elsőt, a 15. őrszázalóalra vonatkozó panaszt későbbi felszólalásában tárgyalná tette. A második esetet, amely arra vonatkozott, hogy a 12. tábori tüzérezrednél Nagy-szebenben csak magyar önkénteseket tettek a gyalogsághoz, a hadügyminiszter vizsgálat tárgyává tette s általa fogja a Ház tudomására juttatni.

A harmadik eset Cserey István öngyilkossága. Az erre vonatkozó aktákat a főparancsnokság bekérte s hasonló módon fogja megvizsgálni. A negyedik eset a 32. gyalogezred Budafokon való egészségtelen elszállásolására és a magyar katonák bántalmazására vonatkozik. Ennek kapcsán bemutatja a katonai parancsnokság jelentését, amely szerint a szóbanforgó budafoki pincéit a 32. gyalogezred, illetve a 26. vadászszázalóal csak néhány napig átmenetileg használta s azalatt az idő alatt semmiféle megbetegedés elő nem fordult s a katonai parancsnokok éppugy, mint a közönségi orvos, jókarban levőnek találta. A Budafokra beosztott cseh katonákat elkülönítve képezték ki, de köztük és a magyar katonák között a társas érintkezésben semmiféle összekocanás nem történt. Egyetlen cseh tiszt volt Budafokra kivezényelve, különben a tisztikar magyar volt. Az ötödik eset Hollán ezredes állítólagos

magyarüldözésére vonatkozik. Felolvassa a Hollán ezredes védekezési iratát, majd pedig általánosságban kijelenti, hogy ha történet bizonyos esetek, azokat nem a hadsereg vezérlevei irányították. A honvédelmi miniszter beszéde után

Beöthy Pál elnök javasolja, hogy a Ház legközelebbi ülését hétfőn, február 28-án tartsa. A Ház így határoz.

Ezután újból a honvédelmi miniszter szól fel, aki Ostffy Lajosnak válaszol a fogolytáborok ügyében előterjesztett interpellációjára.

Ostffy Lajos a miniszter választát, minthogy lényegében megfelelőnek tartja, tudomásul veszi. A ház is tudomásul vette a honvédelmi miniszter választát.

Az elnök: Minthogy a Ház baloldalán bizonyos nyugtalanság észlelhető, megjegyzem, hogy Urnáczy képviselő ur interpellációjára a miniszterelnök ur nyomában az interpelláció megtörténte után megadta a választ és a honvédelmi miniszter ur ma csak az egyes konkrét esetekre vonatkozólag nyilatkozott.

Simonyi-Semadam Sándor interpellációt terjeszt elő a békére való átmenet szervezése tárgyában. Kérdi a kormányt, nem tartja-e idősebbnek, hogy a békére való átmenet gazdasági szempontból már most országosan előkészíthetők?

Gróf Tisza István miniszterelnök: A kormány foglalkozik ezekkel a kérdésekkel. A mai körülmények között bizonyos rendszabályok előkészítése meglehetősen a levegőbe épített munka volna, a mi inkább kárt okozna, mint hasznot. A mi a közegészségügyi fenyegető veszedelemeket illeti, utal arra, hogy az eddigi járványokat az orvosi kar nagy munkája mellett a közgazgatás hathatós közreműködése és a magyar társadalom szervezkedése teljesen leküzdötte. A mezőgazdaság helyzetére vonatkozólag azt hiszi, hogy a béke idejére az adósságok meglehetősen csökkenni fognak. A mi pedig az ipart illeti, ezen a téren a legfontosabb a nyersanyag kérdése. Az ipar különösen egyes alakban nagy megrendelésekre számíthat, mert igen sok iparág szünetelt a háború alatt. Ma egy győzelmesen előrehaladott háborúban vagyunk, a melynek a vége felől azonban nem bocsátkozhatunk jóslatokba. A kormánynak és a társadalomnak egész tetterjét koncentrálnia kell a háború feladatára és nem lehet egy ma még — fájdalom — bizonytalan távolban levő jövő problémáival foglalkozni.

A Ház tudomásul vette a miniszterelnök választát.

Polónyi Géza: Foglalkozik azzal, hogy a főváros élelmezése körül nagy bajok vannak. Elisméri, hogy ez nem Folkusházy tanácsnokon mulik, hanem a tizek tanácsán. A fővárosban sok zugmészárszék van, ez is egyik oka a nagy hűségességnek. Az, hogy Magyarországból Bécsbe nem hűt, hanem élőállatot szállítanak, milliókra menő gazdasági veszteséget jelent.

Pozsgay Miklós a 43—50 évesek bevonulásáról interpellál. A tömegesen beadott fölmentési

kérvények elintézése lassan halad. Fontos, hogy a mezőgazdák legalább április végéig, a tanítók júniusig halasztást kapjanak. Megkérdi a honvédelmi minisztert, hajlandó-e a 43—50 évesek bevonulását április végéig elhalasztani, vagy legalább azokat felmenteni, akik a kérényüket február 20-ig beadták?

Báró Hazai Samu honvédelmi miniszter: A kormány és a katonaság mindent megtesz, hogy a földiek megművelésük ne maradjanak. A bevonulások általános elhalasztása lehetetlen. A kérényezőknek nem kell bevonulni, míg csak a kérényük elintézve nincsen és a szolgálókat fel vannak hatalmazva a bevonulók visszatartására. A kérények elintézésére annyi munkaeót állított be, hogy a kérények gyorsan lesznek elintézhetők.

Pozsgay Miklós: Szeretné, ha a főszolgabíró, községi előjáróság és gazdasági bizottság ki mondhatná, hogy a mezőgazdák itthon maradhatnak.

Báró Hazai Samu honvédelmi miniszter kijelenti, hogy azok, akiket elutasítanak, ismét folyamodhatnak a fölmentésért. A főszolgabíró mindaddig otthon tarthatja a mezőgazdákat, amíg kérényük elintézve nincsen és még munkájukat el nem végezték.

Kelemen Samu a hadbavonulatak választójogának biztosításáról interpellál. A törvény nem engedi meg, hogy azok, akik a mozgósítás óta katonáskodnak, a választói névjegyzékbe felvéssenek. A választójog kiterjesztése amugyis szűkebbül, a választók száma most még kisebb lesz. Gyors törvényi intézkedést kér a hadbavonult választók jogainak biztosítására.

Gróf Tisza István miniszterelnök hivatkozik korábbi kijelentéseire és most újból hangsúlyozza, hogy a mostani viszonyok nem alkalmasak a választójogi törvény megváltoztatására. A mostani idők hatása megnyilvánul a választók összeírásában, ezen segíteni lehetetlen. Intézkedett, hogy senkit ki ne hagyjanak a névjegyzékből csak azért, mert katona. A hatóságok utasították, hogy a kérdést a legnagyobb jóindulattal kezeljék. Képzeltetlenség, hogyha a képviselők, dacára a katonáskodásuknak, megválaszthatók, a választók választói jogukat elveszítsék. Hiszi, hogy az interpelláló aggodalmait az ellenzék sem osztja. Veszedelem volna eltérni a gyakorlattól, mely szerint a választói jegyzékek állandóak. Reméli, hogy csak igen kevesen lesznek, akik a választói jogukat elveszítik, mert a harctéren aannak.

Bakonyi Samu nem veszi tudomásul a választát, a Ház igen. Beöthy Pál elnök bejelenti, hogy Urnáczy Nándor választolni akar a honvédelmi miniszternek, de a hárszabályok miatt ezt nem engedheti meg.

Urnáczy Nándor kéri, hogy hétfőn a napirend előtt felszólalhasson.

Beöthy Pál elnök: Közérdekből ezt a kérést sem teljesítheti. Az ülés három órákor ért véget.

Összeütközés a görög-bolgár határon.

Zürich, február 23.

(Az Ujvideki Hirlap eredeti távirata.)

Az Echo jelenti Szalonikiból, hogy egy erős komitációs banda és egy szakasz görög katona között Pivosolec közelében két órán át tartó véres harc folyt.

Egy olasz panama hőseit fölmentették.

Lugano, február 23.

— Az Ujvideki Hirlap tudósítójától. —

A római törvényszék tegnapelőtt tárgyalta a sikkasztással és csalással vádolt tanácsai tisztviselők bűnperét, akik miatt a római igazságügyi palota költségé nyolc millió líra helyett hatvan millió lírara emelkedtek. A törvényszék a vádlottakat elűzés címén fölmentette. A lapok az ítéletről a fölháborodás hangján ínak.

Sok angol tiszt esett el Mezopotámiában.

Hága, febr. 23.

(Az Ujvideki Hirlap eredeti távirata.)

A mezopotámiai harcokról egy angol tiszt azt írja, hogy ropant sok tiszt esett el. A német tisztek által vezetett ellenség folyton, még éjjel is tüzelt az angol sorokra.

Az ántánt megszállja az összes görög szigeteket.

Lugano, február 23.

(Az Ujvideki Hirlap eredeti távirata.)

Milanói lapok jelentik, hogy az ántánt előkészületet tesz az összes görög szigetek megszállására.

A görög kamarában elhangzott kifakadások és Itália.

Róma, február 23.

(Magyar Táviraú Irodá.)

A Corriere della Sera határozottan megcáfolja azokat a híreket, mintha Itália Görögországnál tiltakozását jelentette volna be a görög kamarában elhangzott támadások miatt. Csupán csak az athéni olasz követ fejezte ki sajnálkozását Itália és az olasz király megtámadtatása miatt. A görög kormány utalt arra, hogy a kamara elnöke erőlyesen rendreutasította a felszólalót és hogy a kormány felfogásával a kifakadások nem egyeznek meg. Az ügyet ezzel elintéztetnek tekintik.

Lugano, február 23.

(Az Ujvideki Hirlap eredeti távirata.)

A Corriere della Sera athéni tudósítója levelet intézett Korfu képviselőjéhez, melyben gazembernek és gyávának nevezte el, mert semleges állam parlamentjében Itáliát és királyát gyaláztatásan megtámadta. Az athéni lapok a levelet kommentár nélkül közlik.

A cár — angol marsall.

Rotterdam, február 23.

(Az Ujvideki Hirlap eredeti távirata.)

Sir Paget utban van, hogy a cárnak elvige a angol király küldötte marsallbotot.

Háborus lélektan.

Az Ujvideki Hirlap részére írta: *Rehák Ferenc* kir. ítélőtáblai bíró.

Ez ideig úgy állott a dolog, hogy mindig ántánték csalogatták Salandraékat, ígérték nekik lehet-havat, pénzt szákszáma, tengert s országokat s mikor kötélnek állt az olasz, beugrott és kőtyagos fővel neki szaladt az Apenninek sziklafalának, hiába ment Porró egy waggon zsákkal Párisba, Londonba, üresen hozta azokat vissza, mert azt mondták, majd ha fagy! . . . de ha küld kétszáz ezer embert a Vogézekbe, akkor az övé a tenger, Tirol, Krajna, Istria, Dalmácia, Albánia és minden egyéb, amit el tud venni. Kadornák erre megbicsaklottak s nem küldtek embert sem ide, sem oda, sőt miként a többi, ők sem hallották balkáni szövetségeseik halálhörgését. Most azután fordult egyet a kocka, hurok van a valloniaiak nyakán és a kötél végét hatalmas marokkal szoritja Kövess.

. . . Brittek, Frankok segítettek, mert eltaposnak! — süvít a vészkiáltás.

De vajjon segíthetik-e kedves volt szövetségünket, akiről már is megállapították, hogy csak kolonc rajtuk; segítik-e mikor idestova már egy év óta ők maguk sürgeltek hiába az olaszok két háromszáz ezernyi segítő hadát? . . .

Ha szétnézünk köztük, nagy gyönyörűséggel szemlélhetjük nemes ellenteleink testvérjéi egyetértését, bajtársi viszonyát és lelki világuk megnyilvánulását, mert látjuk, hogy az angol csak uszít, ígér pénzt országokat, ígér fűt-fát, míg bele nem lovalta áldozatát, s mikor az beleugrott, vissza nem térhet, szemébe nevet. Ő dirigálja ide-oda az összes hadakat, parancsol, rendelkezik, tessék-lásék embert is küld a harcterekre, de szépen meglapult színes rab-szolgái, meg a botor francia és orosz tömegek háta mögött — s rugja a labdát. No igaz, még ka-lózkodik is a semlegesek közt és kiszívja szövetségeseinek utolsó életéretjét munició, szén és egyéb nélkülözhetetlen életszükségleti cikkek álarca alatt. Az üzlet — üzlet. Ez a háború pedig a legjobb üzletnek ígérkezett.

A franciák hevítvi a visszajáró kölcsön gondolata, lelket eladta a sátánnak, csak hogy a sötétség nem bír a napfényvel, hangos jelszavak, szószátyárság, erkölcsi züllés az erőt, a hatalmat, az igazságot lebirni nem képes. Benne van a kátyuban, vére sűrű hullatásával vergődik, a vízbe-fuló kétségbeesésével ösztönzi a gyapjus zsákok tetején, szénhegyek csucsán trónoló nagy szövetségességet nyújtásra, de ezt teljesen lekötik üzleti meg egyéb mesterkedései, a világ négy tájáról összeszedett gyüle-vész zsoldos had pedig segíteni nem képes rajta és így nagyon drágán fizet Tommy ábrándopillantásaiért a szegény francia, noha ő maga is védőfalakat állít csapatai elé a gyarmatokból fölhajtott páriákból.

A nagy északi bálványt a világalumal hóbortja fűti. Mikor látta, hogy Ezopus békája meny-nyire álmódik az ő természetes voltán, még jobban felujtja ma-

gát és addig pukkadozott, míg most már egyenkint repülnek el végtagjai s ha észbe nem kap, törzse is levegőbe repülhet pedig akkor baj lesz, a törzs szétpukkanván, nem nőnek ki többé küllő-végtagjai sem.

Az olasz? erről ne is beszéljünk. Olyan, mint a kondort meg a saskeselyt kunyorálva kísérő kánya és varju sereg. Azok is rablók, de a saját emberségükből akarnak legalább jól lakni. Igaz, elszámította magát, mert a késznek vélt préda alaposan szét-átöltött köztük s legtöbbször a fejére, hogy meg ne sántuljon. Most aztán egymást gyógyítgatják szemforgató kenetes tanácsokkal, egymás szidalmazásával.

Ez az ő lelkiállapotuk.
— Mi csak élni akarunk és nem engedjük magunkat apáink örökéből kiturni. A napos oldalon maradunk. Álnokság, fondorlat, csalárdság, erőhatalom, szurony és ágyúval szembeszögezzük igazságunkat, egyesek lelkiünk, hazaszeretettünket, lobogó lelkesedésünket, fiaink vértezett domboru mellét és acélos karjait. Ahol ez a vasókló lecsap, onnan tágul, akinek még megadatott, hogy menekülhessen.

A zétáradolásra ítél német, osztrák, magyar, török és bolgár föld fiait, mint a kölykeit védő anyaorszónal verték ki hazai földről és most bős haragjukban a határon túl, a saját elbizott gögös hazájában verik és tépik az ellent. Egy érzés, egy gondolat és egy vagy vezet a mi szövetségünket: a hazaszeretet, a győzelemre való törekvés, országnak felvirágoztatása.

Ez a mi lélekstanunk.
Ez az egységes akarat megelégedő sikereket is termelt számukra. És e sikerekben a szövetséges nemzetekhez képest az aránytalanul csekély magyarságunknak oroszlánrésze van, mert a békési, somogyi, győri, debreceni és kecskeméti fiúk vívták Lüttichet, Namurt, ott voltak Lillénél, a flamán mocsarakban és a Vogézek hófödte bércéin; döngették Varsó, Kovnó, Breszt meg a többi megvihatalannak hirdett vár ércapuját; a magyar napsugaras síkság gyermeke svéd száznokt köt a talpára és mint a zerge otthon van az Alpések jéggei földött gerincein eget vivő ormain, de épp úgy otthon van a Szármát pusztán, a kievi síkon és a bus lengyel mezőkön, mint Balkán vígasztalanul összekuszált szakadékaiban; Przemyslnél százegevényezzer muszákat fektetett a fűbe, az Isonzánál Doberdó poklában félmillió emberét nyujtoztatta ki állásai előtt egykori derék szövetségeseinknek, — a királygyilkosságok királyának méregkeverő hajlékát szétlaposva vándorbotot nyomott a markába, a feketehegyek ura és királyának a talpára pedig csak az imént kötött uti laput; szóval mindenütt, ahol baj van, ahol ég a ház — ott a magyar és vére hullásával oltja, vagy fegyverével szítja a tüzet.

Ez a magyar nemzet természetrajza.
Egybevete az elmondottakat, kétségtelen, hogy a hitszög epigonok laktak és Róma megszenfelt földjén hiába kukorikol a gall kakas, régen kialudt már ott

az a fátyla, amely naplemente után is fényt hintett az éj sötétjébe burkolódó világra, az égi tűz már visszahúzódott a föld mélyébe s legfőképp lábuk alatt rengengeti a talajt! s ha majd Chantecler szavára virrad, nem napsugaras kék eget, de zordon fekete felhőket fog látni révedező tekintetük a magasságos Égen, nekünk pedig, Istenben bízván, fölhasad a biborpiros, örömteli hajnal.

Sasanov az ántánt helyzetéről.

Pétevár, február 23.

— Magyar Távirati Iroda. —

Sasanov orosz külügyminiszter a dumában beszédet mondott, amelyben mindenekelőtt hangsúlyozta, hogy a kormány úgy mint eddig, rendíthetetlenül megmarad elhatározásánál, hogy a harcot a végleges győzelemig folytatja. A háborút az emberiség elleni gaztettnek mondotta, amelynek okozói tehetetlen német diplomaták, akik le vannak álcázva. Ennek a felismerése kezd a német népben is észrevehető válni és amelynek elégedetlensége kezd már kifejezésre is jutni. — Ezzel szemben Oroszország és szövetségesei a legszembetűnőbb jogok védelmére sodortattak a háborúba. Az ántánt-hatalmak szövetsége egyre szilárdabb lesz. Képviselőik a szükséges felhatalmazások birtokában vannak és élénk részt vesznek minden kérdés tárgyalásában, amely a szövetségesek franciaországi és angolai konferenciáin felmerül. Ezenkívül intézkedéseket fognak megbeszélni, amelyeket a jövő gazdasági szövetség előkészítésére kell megtenni. Mindezek az intézkedések szükségesek, hogy megelőzzük oly események megismétlődését, — amelyek másfél évvel ezelőtt hirtelen bekövetkeztek.

Sasanov esztelenségnek mondotta a feltevést, hogy a szövetségesek a 70 millió német nemzetet teljesen meg akarják semmisíteni. Ezzel szemben a cél az, hogy a poroszokat egyszerűsmindenkorra erőtlenségre kell szorítani.

Sasanov beszéde folyamán közölte, hogy Japán és Itália csatlakoztak a különbekét tiltó londoni egyezményhez.

Orosz propaganda Romániában.

Bukarest, febr. 23.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

Az orosz követség Erzerum eleste alkalmából Romániában heves propagandát kezdett. A mellékharctéren elért helyi siker azonban nem befolyásolhatták a román közvéleményt, mert az oroszok beszarábiai kudarcai sokkal közelebbiek és Románia sorsára sokkal nagyobb befolyásuk.

A görögök Itália hódítási szándékai ellen.

Milano, február 22.

(Magyar Távirati Iroda.)

A Corriere della Sera Athénből jelenti: Az egész görög népben az a felfogás lett urad, hogy Itália Görögország rovására hódítani szándékozik, miert is ez ellen erőlyes ellentállást követelnek.

Még nem lehet üzleteket kötni Szerbiában.

Amióta elfoglaltuk Szerbiát, sürűn jelennek meg a lapokban közlemények a szerbiai kereskedelmi viszonyokról és egyik-másik tulbuzgó lap már arra is buzdította a magyar kereskedőket, hogy minél tömegesebben rohanják meg a meghódított szerb területet, még mielőtt az osztrák, vagy a német üzletemberek learatják a megszállott gyarmatot. Egy ismert ujvidéki kereskedő, kitűnő ajánlatokkal fölszerelve lement Belgrádba, hogy tanulmányozza a szerb kereskedelmi viszonyokat. Telve volt üzleti ötletekkel és akaratával, hogy a magyar kereskedelem számára hódításokat tehessen Péter király feldult országában. Teljesen lehangolva tért azonban haza és tapasztalatairól a következő érdekes információt mondotta nekünk:

— Nemesca a magyar kereskedők nem tudnak odalent üzletet csinálni, de senki sem. A rendőrség és a kerületi parancsnokságnál, valamint a III. Etappenkommandónál egyenesen arra kértek, hogy világosítsák föl mindenkit az oda való utazás hiábavalóságáról. Nem lehet lenni sem vásárolni, sem eladni. Mindenféle élelmicikket a katonaság részére rekviráltak, ugy hogy azokat onnan nem lehet elszállítani. De az odaszállítás sem lehetséges, mert hiszen a vasut nem vesz fel árut. Mintegy huszezen tértek vissza Belgrádba, de ezek közül mintegy tizezret a katonaság kénytelen ellátni élelemmel. Vásárlóképes publikumról még egyáltalán nem lehet szó.

— Ami az üzletnyitást illeti, a katonaság természetesen előnyben részesíti azokat, akik már korábban is ott voltak letelepedve. Később megbízható idegeneknek is fognak engedélyt adni, de az iparengedélyek bizonylatlan időre szólnak, bármikor megokolás nélkül visszavonhatók és oly feltételekhez vannak kötve, hogy rendes kereskedőknek nem lehet kedve olyat kiváltani.

Egyelőre ugy akarja megoldani a katonaság a bevásárlás kérdését, hogy ugynevezett Zentrallwarenlagert létesített, melyből azután a kereskedők fedezhetik szükségletüket és az így szerzett árukat megszabott árakban eladhatják a közönségnek. Inkább mondhatni, hogy Zimonyban van nagy forgalom; ez a város a Balkán felé való nagy átjáróhelyé fejlődött.

— Különösen a dinár-kurzus megállapítása okoz nagy nehézségeket; a dinár értékét ötven fillérben állapította meg a katonaság, de ezt keveslik a szerbek.

HIRESK.

Február 24. Csütörtök
Napkelte: 6 ó. 54 p. d. e.
Napnyugta: 5 ó. 33 p. d. u.
Holdkelte: 12 ó. 01 p. d. u.
Holdnyugta: 8 ó. 09 p. d. e.
Kath. Szökőnap. Prot.

Etelbert. Gör. kel. Február 11. Balázs vt. Izz. Adár 20.

Névnep: Mátyás.

Ma van a háborúnak 576. napja.

1815. Fulton Robert, az első hajózási vonal megalapítójának halála.

1829. Spielhagen Frigyes híres német író születése.

1848. Franciaország másodsor lez köztársaságga.

1915. Egy Zeppelin Calais bombázta, Idegizgató harc egy angol pilóta és egy német buvárhajó közt. Az angol repülőgép több golyótól találva elmenekült.

—
Az ujvidéki állandó közötti hid. Még 1914. július 2-án tehát ép néhány héttel a háboru kitörése előtt határozta el Ujvidék törvényhatósági bizottsága, hogy Zielinski Szilárd dr. műegyetemi tanár terve alapján elkészíteti az új állandó közötti hidat és ennek fedezésére szükséges tőkét kölcsön utján szerzi meg. Közbejött a háboru és a miniszter azzal az indokollással, hogy a közötti hid csak a háboru után létesíthető, a határozatot megsemmisítette. Azóta szünetelt ez a nagyfontosságú kérdés, míg most Orbán Ignác műszaki tanácsos előterjesztést tett, miszerint rendkívül fontos gazdasági, közlekedési és egyéb érdekek parancsolólag szükségessé tették ennek a nagyfontosságú kérdésnek most még a háboru folyamán való napirendre tűzését. A tanács teljességében méltányolta Orbán Ignác műszaki tanácsos előterjesztését és azt magévá tette. Egyben nyomatékos előterjesztésben sürgette meg a kérdésként most már megtörténendő megoldását.

— Mit csináltak a kormánybiztosok Ujvidéken? Egyik legtöbb számunkban megírtuk, hogy Delimant Lajos nagybecskereki, Joanovich Sándor temesvári kormánybiztosok, dr. Purgly Sándor bácsmegeyi főispán és Jankó Ágoston torontálmegeyi alispán Ujvidékre érkeztek, ahol őket Tallian Béla báró kormánybiztos, Joanovics Pál min. tan. és Horváth Elek min. oszt. fogadták.

Jól értesült helyről tudjuk most meg, hogy mi is volt a kormánybiztosok ujvidéki találkozásának célja? A kormánybiztosok ugyanis másnap reggel Belgrádba utaztak, ahol Thallóczy Lajos v. b. t. t. szerbiai polgári kormányzóját látogatták meg. Részen az ő látogatására, részben pedig a délvidékek Szerbiával vonatkozásban álló kérdéseinek megbeszélésére mentek le a délvidéki kormánybiztosok, főispán és alispán Belgrádba, ahol a vasárnapot töltötték. Az illusztris vendégek kocsin bejárták a szerb főváros érdekesebb részeit. Fenn voltak a Kalimegdánon, megnézték a Topcsidert és a Száva part összebombázott házait. A vendégek tisztelőre Tallóczy Lajos kormányzó szükebbkörű ebédet adott.

A Belgrádban járt délvidéki

Ujfajta

hadbiztosításhoz megfelelő üzletszerzők magas jutalékkal azonnal alkalmaztatnak. -----

Cim a kiadóban.

közjogi méltóságok egyike belgrádi utjuk céljáról így nyilatkozott:

— A Belgrádban lefolyt tanácskozás, amilyen Bács-, Temes- és Torontál-megye főispánjai, a Szerémség és a délvidék kormánybiztosai voltak jelen, a szerbiai közigazgatás részlet-kérdéseivel foglalkozott. Ismeretes, hogy a hozzánkcsatolt szerb kerületekben a magyar közigazgatás behozatalát tervezik. De nem kívánjuk szem elől téveszteni ugyanekkor a szerb közigazgatás, a szerb népvédelem és a görög-keleti vallás tradícióit. Ezért minden tekintetben alkalmas és hozzáértő tisztviselők helyezése válik szükségessé. De minthogy erre minden kiképzés nélkül kellő számban anyagot találni nem lehet, tanfolyamot kell létesíteni. Ennek felállítására — mint legalkalmasabbat — Szabadkát vettük tervébe.

A hatos honvédelmekre. *Parlagi Mór* temerini állatorvos 10 koronával járult hozzá a hatos honvédelmek létesítéséhez. Hála és köszönet a nemes adakozónak, aki hazafias szívének sugallatát követte, amikor Temerinből küldi adományát az ujvidéki honvédszoborra. Ezzel az adománnyal gyűjtésünk 1743-52 koronára emelkedett.

Gyermekmatiné. A vasárnapi második gyermekmatinéra oly tömeges előjegyzések történtek, hogy ismét *zsupolt* ház fog a mi elragadóan kedves gyermekszereplőink bájos előadásában gyönyörködni. A *vasárnapi gyermekmatiné egész tiszta jövedelmek a mi dicső hatos honvédeink emlékoszlópa javára megindított gyűjtésünket fogja gazdagítani.* A közönség jól felfogott érdeke, hogy sürgősen gondoskodjék jegyről, mert a „minden jegy elkelt” táblát ma holnap, őszinte örömről, ismét ki kell függeszteni. Jegyek elővételben csak az *Ujvidéki Hirlap* kiadóhivatalában (Erzsébet-tér 7.) jegyezhetők elő. (Telefon 180.)

Könyvosztályunk. Az *Ujvidéki Hirlap* Erzsébet-tér 7. sz. a. levő kiadóhivatalának könyvosztályában mártól kezdve a nagy választékban raktáron levő magyar könyveken kívül a legmodernebb és legújabb német nyelvű könyvek, szintugy a világ minden nyelvének gyors megtanulására igen alkalmas kis kézi nyelvtanok is kaphatók.

Akik még mostan is menekülnek. A Belgrádba visszatért lakosok mesélik, — írja belgrádi tudósítónk, — hogy a régebben Montenegróban rejtőzködött belgrádi vezérek között többben menekülésüket folytatták és legutóbb Skutariban voltak láthatók. A hontalanok közül a következőkkel találkozott Skutariban: *Nestorovits* Gyókaival, a belgrádi községtanács egykori elnökével, *Miletics* Kristó és *Mitrovits* Dobro, belgrádi községtanácsosokkal, *Petrovits* Nasztas, *Kosovljanin* Mika, *Györgyevits* Márko és *Radojkovits* Szeva szkupstina tagokkal, továbbá *Tanazovics* Branko és *Stevovics* Acim egyetem tanárokkal.

Visszatérés Belgrádba. A Belgrádba legutóbb visszatérték közt van *Ivackovics* Szevozár műépítész is. A Montenegróba menekültek közül már sokan visszatértek Szerbiába és főleg a katonatiszti- és hivatalnok családok közt nagyobb mérvű a visszaönlés.

Az angol flotta legénysége.

Stockholm, február 23.

Nacnamara az angol alsóházban kijelentette, hogy az angol flotta legénysége jelenleg 320.000, márciusban 350.000 emberből fog állni.

Visszahívott orosz követ.

Krisztiánia, február 23.

Arsenievet, Oroszország norvég követét visszahívták.

Angliában kétszázezren jelentkeztek önként.

Amsterdam, február 25.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

Derby lord szerint az önként még nem jelentkezett nőtlének száma 651.000. December óta kétszázezren jelentkeztek.

Kiadó: Ujvidéki Hirlap újságvállalat

Krudy Gyula:

Pest ezerkilencszáz-tizenötben

című kötete most jelent meg. Ára 3 kor. Megrendelhető az „Ujvidéki Hirlap” kiadóhivatalában, Ujvidék, Erzsébet-tér 7.

Buza-tér 7. sz. házban a földszinten 3 utcai, 1 udvari szobával és mellékhelyiségekkel bíró lakás

kiadó.

Bővebbet Königstädter Testvérek.

MOLNÁR FERENC:

UJ KÖNYVE

EGY HÁRDITUDOSÍTÓ

EMLÉKEI

ELBESZÉLÉSEK,
LEVELEK,
TUDÓSÍTÁSOK,
BESZÉLGETÉSEK,
UTLEIRÁSOK

Az 560 oldalas kötet ára egybefüze 5-80 kor., diszkótesben 7-80 kor. Kapható az „Ujvidéki Hirlap” kiadóhivatalában, Erzsébet-tér 7.

APRÓ HIRDETÉSEK

Közlési díjak: 15 szóig 60 fill. Minden további 10 szó 40 fill. Vastagabb betűből szedett szó 8 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Apró hirdetésekre és jelgés levelekre vonatkozólag felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal. Telefon 180.

ELADÓ bor. Van saját termesű kitünő minőségű őszi termesű 29 hektóliter eladó borom. Venni szándékozik forduljanak dr. Eremin György ügyvéd, Petlaszon

Lokomobil és Stabilgözpékezők fűtők és soiförök (autovezelők) részére szükséges TANKÖNYVEK, Göttei Jánosnál Ujvidéken, Mihely Kelemen-u. 13. szám a. kaphatók. Darabja 5 korona. Ugyanott KIKÉPZŐ SZAKISKOLA van.

A Grand Hotelben udvari és utcai szobák havi 50—60 koronáért kiadó.

Fiatal fűszeres vagy festékkereskedő segéd belépésre kerestetik. Cim a kiadóban.

KÉT ELEGÁNSAN butorozott szoba azonnal kiadó. Cim a kiadóban.

NŐI DIVAT-TEREM megnyitott március hó 1-én a Petőfi-utca 19. sz. házban.

Röfös, rövidáru vagy fűszerkereskedő segédi állást, mint szakmabeli, azonnal belépésre keresek. Beszélnek magyarul, németül, tótul és szerbül. Cim a kiadóban.

KIADÓ május 1-től a Zrínyi Ilona utca 42 szám alatt, ház 3 szoba és mellékhelyiségekkel. Értekezni lehet Temerini-utca 11.

HÁROM géplakatos inas Reich Jakob Temerini-utca 11. szám alatt levő gépgyárba felvették.

HÁROM esetleg négy szobás családi ház illetve lakás melletti épületekkel kerestetik Cim a kiadóban.

Legújabb mérnöki találmány a légnymásu (vacuum)

mosógép

Ezen gépek, melyek csak 15 és 24 koronába kerülnek, képesek 45 perc alatt minden megerőltetés nélkül anyó ruhát kimosni, mint egy mosónő egy egész nap! — Nincs többé mosónő mizéria! — A mosás ezen géppel gyerekjáték! Nincs dörgölés! Nincs kefélés! Nincs vesződség! Kiméli a ruhát és kezeket, mert légnymással sajtolja ki a szennyet a ruhából és csak fele annyi szappan és tüzelőszér kell hozzá mint eddig. Óriási megtakarítás! Áldás minden háznak! Az egyed elarusítója Bács-Bodrog megyére:

BAUMANN GYULA
Széchenyi utca 28. Ujvidék.

A megélhetést könnyíteni akarom!

Segítségére sietek UJVIDÉK fogyasztó közönségének!
Rákóczi Ferenc-ut 57. sz. házamban csakis kicsinyben
ELADOK:

1 kgr. savanyított káposztát	K — 50 fill.
1 . . . . . répát	K — 40 fill.
1 . . . . . valódi rózsaburgonyát	K — 18 fill.
1 . . . . . fehér száraz babot	K — 50 fill.
1 . . . . . vörös hagymát	K — 70 fill.
5 literes üveg savanyított paprika	K 3— fill.
5 . . . . . savanyított uborka	K 6— fill.

KOVÁCS BÁLINT, terménykereskedő.

APOLLO MOZGÓSZÍNHÁZ

1916. évi február hó 23. és 24. szerda és csütörtök.

1. Eiko hiradó, aktuális
2. Hogyan segít baján, hum.
3. 4. **György és Györgyike** vigjáték 3 felvonásban.
5. 7. 8. **Áz éjj leánya** szenzációs detektiv-dráma 3 felv.

OOOOOOOOOO

Kiadó

egy egész ház, melyben 4 szoba, folyosó, konyha és éléskamra van. Felvilágosítást nyujt

A. JOVANOVITS

Hán-utca 11. sz. jobbra.

OOOOOOOOOO

Mella Mars

a bécsiek nagyszerű

kabarédívája

febr. 25-én

Ujvidéken fellép.

Jegyek elővételben az Ujvidéki Hirlap kiadóhivatalában. (Telefon 180. szám.)

OOOOOOOOOO

Házeladás.

A Buza-tér 14. számú ház két utcára nyíló nagy telekkel, és évente 4144 K házbért hoz kedvező feltételek mellett eladó.

Bővebb felvilágosítást ad:

JOVANOVITS T. MILÁN

Bercsényi Miklós-u 12.

OOOOOOOOOO